

Kolumbijský vnitřní konflikt

Duben 2016

Kořeny konfliktu

- Dlouhodobě rozpolcená společnost
- 1948 – po zavraždění liberálního politika Gaitána – období „La violencia“ – během o něco více než dekády odhadem 200.000 obětí
- Období naprostého chaosu ve městech i na venkově (v čele ozbrojených skupin např. poručík Upír či Postrach údolí)
- Vytvořeno podhoubí pro současný konflikt
- Od roku 1948 prakticky nepřetržitě boje na kolumbijském území

Období po Violencii

- 1957 svržen generál Pinilla
- Sitegská smlouva – rozdělení moci mezi konzervativci a liberály 50:50
- Komunisté zůstávají ve svých rolnických republikách – nejznámější Marquetalia
- 1964 – Marulanda zakládá FARC
- Prakticky zároveň vzniká i ELN

Občanská válka???

- Symbióza narkomafie, terorismu a organizovaného zločinu
- Splňuje přes 1.000 obětí, což je někdy dáváno jako hranice
- ALE – neexistence etnických, regionálních či religiózních cleavages!
- Navíc drtivá většina Kolumbijců podporuje státní instituce v boji proti guerillám (a dříve paramilitárům)

FARC

- Vznik v šedesátých letech, ne příliš početná nárůst v osmdesátých a devadesátých
- Za Pastrany dosáhly maxima – 18. 000 členů
- Nyní naprosto neodhadnutelné
- Těžce je poznamenala smrt Marulandy, Reyese a dalších lidí z vedení, v listopadu 2011 Alfonso Cano
- Záchrana Ingrid Betancourtové – důkaz o schopnosti infiltrace tajných služeb
- Dezerce, chybí vedení, chybí ideologie – čím dál blíže drogovému byznysu
- Vyjednávání s vládou

Konec studené války

- Došlo k přitvrzení konfliktu:
- 1) Narkotrafika a kriminalita + FARC odideologizovaná
- 2) Mírový proces inicializovaný prezidentem Betancourtem selhal (1982-86)
- 3) FARC vytvořila politické křídlo, Union Patriótica, ale její členové byli dále systematicky likvidováni
- 4) Přiblížení FARC k narkotrafice
- 5) Došla podpora od sovětského bloku

GENE THORP/THE WASHINGTON POST

Unión Patriótica

- Snaha FARC etablovat se v rámci kolumbijského politického systému v druhé polovině 80. let
- Podařilo se jim získat místa v Senátu i Sněmovně reprezentantů
- Dlouhodobě se UP neuchytila, především vzhledem k systematické likvidaci členů

ELN

- Mučedník Camillo Torres (teologie osvobození)
k tomu kubánský marxismus
- Výrazně menší než FARC
- Spíše než na rozsáhlé operace se soustředí na
subverzní akce
- Vyjednávání s Uribeho vládou, ale nikam
nevedlo

Spojení FARC a ELN?

- První náznaky na konci roku 2009
- Důsledek úspěšného vládního tažení spíše než ideologická spřízněnost
- Část ELN nemá s obchodem s drogami problém
- Dnes se o tom příliš nehovoří v souvislosti s mírovými rozhovory

Mírové rozhovory

- Probíhají na Kubě za participace Norska od roku 2012
- Mezi lidmi podpora
- Průběh se dostal velmi daleko
- Velká část bodů uzavřena
- V březnu 2016 měla být uzavřena dohoda, ale nebyla
- Zatím ale stále poněkud rozdílné pohledy ze strany vlády a FARC – především odzbrojení
- Zatím panuje shoda na pozemkové reformě a participaci rebelů v politice po ukončení konfliktu
- ELN začala vyjednávat v červnu 2014

Problematické body

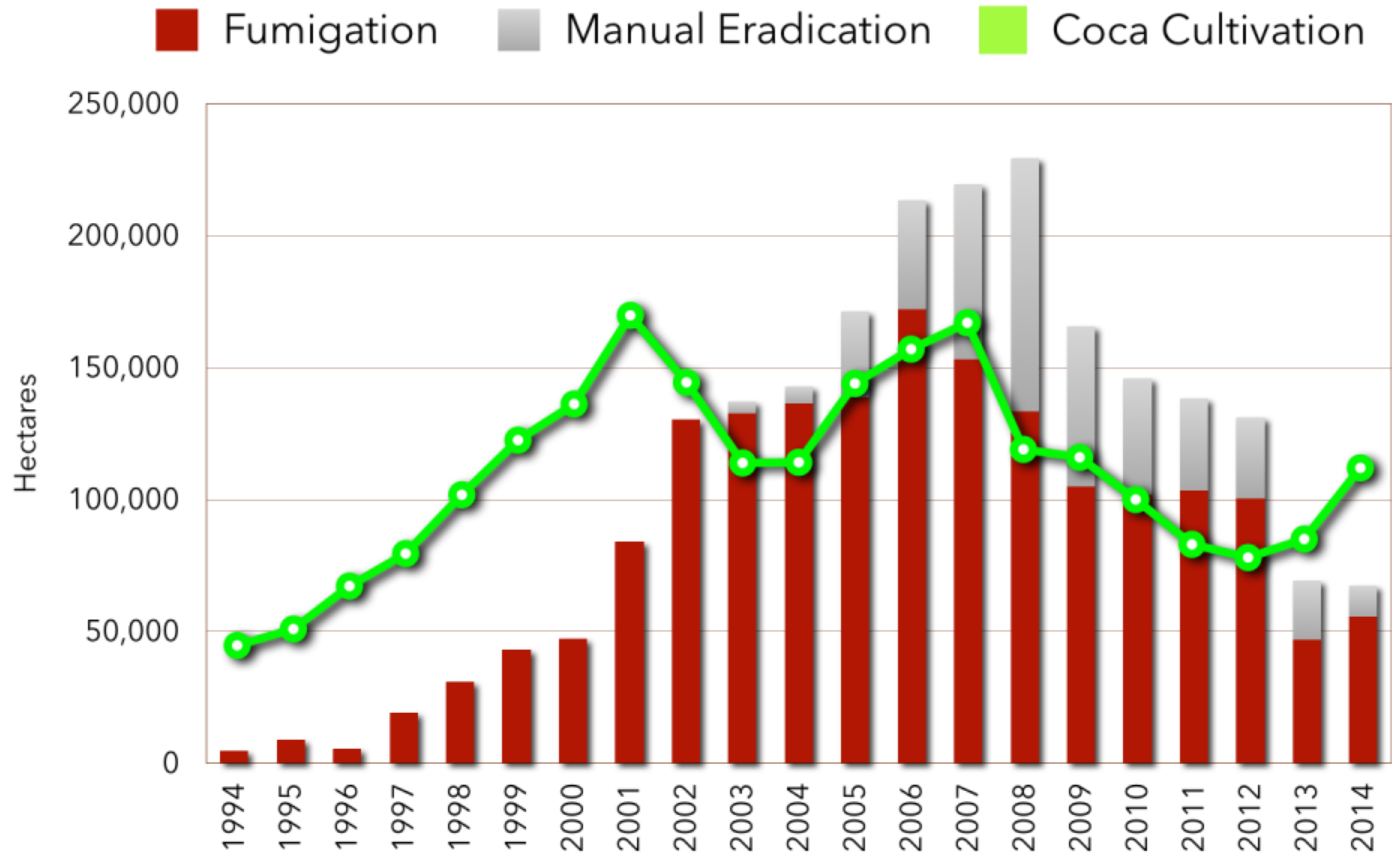
- Zdá se, že vláda je více zainteresovaná než guerilly
- Práva lidí postižených konfliktem (eviduje se 7 milionů lidí)
- Průběh odzbrojení rebelů
- Způsob, jakým budou dohodnuté věci implementovány do praxe
- Bude to muset být schváleno referendem

AUC

- Byly třetí nestátní silou v Kolumbii
- Vznikají ze soukromých armád narkobaronů
- Nazývání též „paramilitares“
- Tvrdé útoky na guerilly
- Postupně odzbrojovány (Zákon spravedlnosti a míru)
- Extradice lídrů AUC do USA
- Skandál „parapolitica“

Narkomafie

- Od 70. let vyrůstá velice rychle prakticky z ničeho, velmi mocná
- Především kartel z Cali (bratři Orejuelové) a Medellínský kartel (Escobar)
- Strach z vydání do USA vyvrcholil u MK otevřeným bojem s vládou „narcováka“ – začíná atentátem na ministra Laru Bonillu
- V polovině 90. let velké kartely rozprášeny

Source: U.S. Department of State, International Narcotics Control Strategy Reports <<http://1.usa.gov/1eAAutY>>.

Narkomafie po kartelech

- Po pádu kartelů fungování na bázi menších jednotek
- K transportu potřeba mexické kartely – obrovský dopad na mexické bezpečnostní prostředí
- Postupné oslabování – ještě 2005 70 procent světové distribuce kokainu
- Ke konci roku 2015 se Kolumbie dostala v produkci koky opět před Peru, které vedlo od 2013

César Gaviria (90-94)

- Úspěšné období, likvidace některých guerillových seskupení (Lidová osvobozenecá armáda, Hnutí 19. dubna)
- Likvidace Escobara a oslabení kartelu z Cali

Narcodemokracie

- Termín použit proti prezidentu Sámperovi
- Jeho kampaň sponzorována penězi od narkomafie
- Nepodařilo se ho odvolat, nicméně slabé volební období, nárůst aktivity guerill

Andres Pastrana

- Zvolen v roce 1998
- Krátce po zvolení setkání s Marulandou
- Vytvoření demilitarizované zóny o velikosti 42.000 km² – naprosté selhání mírového procesu
- Nárůst počtu příslušníků FARC
- Na druhou stranu obrovské posílení armády a získání peněz od USA v rámci Plan Colombia (od roku 2000 USA poslaly do Kolumbie 9 miliard dolarů)

Alvaro Uribe

- Nesmlouvavy konfrontan postoj proti guerillm – Plan Patriota
- Siln vazba na USA
- Posilování ozbrojených složek
- Pomrn irok podpora veřejnosti, obhájil mandát
- Spory s okolními zeměmi – Ekvádor, Venezuela

Juan Manuel Santos

- Bývalý ministr obrany, spojen s úspěšným tažením, ale i skandály – v roce 2009 rezignoval
- V srpnu 2010 nastoupil do úřadu
- Pokračování Uribeho tvrdé linie
- Značné zlepšení vztahů mezi Kolumbií a Venezuelou
- V září 2010 zabit Mono Jojoy, listopad 2011 Alfonso Cano
- 2014 obhájil mandát

Vnitřní přesídlení

- Týká se více 3 a více milionů osob (6-10% populace)
- Přes pokrok vlády byl poměr vyšší v roce 2008 než 2007
- Problematické umíst'ování lidí, nestejný nápor na různé regiony